

Nærings- og fiskeridepartementet
postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Høringsbesvarelse - sjarkfiskeflåtens rammebetingelser i et fremtidsrettet kvotesystem

Fylkestinget i Nordland har i møte 11.06.18 behandlet sak 095/2018 med tittel «Høring – Drøftingsnotat om sjarkfiskeflåtens rammebetingelser i et fremtidsrettet kvotesystem».

Vedtak

«

1. Fylkestinget viser til drøftingsnotat om «Sjarkfiskeflåtens rammebetingelser i et fremtidsrettet kvotesystem», sendt på høring av Nærings- og fiskeridepartementet. Notatet er basert på Eidesenutvalgets innstilling, NOU 2016:26, tidligere behandlet som høringssak i fylkestinget, jf. sak 65/2017. Departementet foreslår fire modeller for sjarkflåtens fremtidige rammebetingelser - alle ulike ordninger for sammenslåing av kvoter og rettigheter. Fylkestinget konstaterer at departementet ikke fremmer reelle alternativer til sammenslåings- eller strukturkvoteordninger i sjarkflåten under 11 (13) meter, ordninger som fylkestinget allerede i sin behandling av NOU 2016:26 gikk imot.
2. Fylkestinget er fortsatt av den oppfatning at en sammenslåingsordning ikke bør innføres i kystflåten under 11 (13) meter. Dette standpunkt baserer seg på at sammenslåingsordninger utfordrer sentrale bestemmelser både i havressursloven og deltakerloven. Departementet har, etter fylkestingets oppfatning, heller ikke frembrakt noen klar dokumentasjon i denne saken som tilsier at en slik ordning skulle være nødvendig nå.
3. Fylkestinget er opptatt av rekrutteringsmuligheter til fiskeryrket. For ungdom som vil gjøre karriere som fisker vil en sjarkflåte som benytter seg av sammenslåingsordninger gjøre terskelen høyere. På grunn av økte kvotepriser som følge av slike ordninger vil det kunne bli uoverkommelig for mange å stille tilstrekkelig kapital til å kjøpe seg inn i sjarkflåtens lukket fartøygruppe under 11 (13) meter.
4. Drøftingsnotatet fra departementet viser at fartøy i sjarkflåten har lavest gjeldsgrad sett i forhold til fartøy i andre grupper. Fylkestinget mener det er positivt at i alle fall deler av kystflåten befinner seg i en posisjon med økonomisk

handlefrihet. En sammenslåings- eller strukturordning vil oppfordre sjarkflåten til kjøp og ansamling av flere rettigheter på samme fartøy med dertil belåning og forgjeldning som resultat. En større andel av inntjeningen vil dermed gå med til å betjene renter og avdrag og en mindre andel til bl.a. kjøp av varer og tjenester i lokalmiljøene.

5. Sjarkflåten er et svært viktig og betydningsfullt flåteledd, kanskje spesielt for kystsamfunn i Nordland, som huser landets desidert største sjarkflåte. Den skaper spredt aktivitet langs kysten og ikke minst spiller den en viktig rolle som leverandør av ferskt råstoff til fiskeindustri og mottaksanlegg. Det er ferskt råstoff som først og fremst gir grunnlag for arbeidsplasser på land. En sammenslåingsordning vil bety færre fartøy til å betjene en langstrakt kyst, konsentrasjoner av flåte og kvoter til få sterke fiskeri- og kapitalmiljø og sannsynligvis mindre fiske etter uregulerte arter, som også er viktig for sysselsetting og verdiskaping. Fylkestinget kan ikke akseptere innføring av virkemidler som fremskynder en slik utvikling.
6. I tre av de fire modellene for sammenslåingsordninger legges det til grunn et prinsipp om overgang fra bruk av hjemmelslengde til faktisk lengde. Skillelinjene for fartøylengde i Finnmarksmodellen på 11 (13) og 15 meter skal fortsatt følges, mens den på 21 meter foreslås fjernet. Dette prinsippet ble også fremsatt i NOU 2016:26.
Fylkestinget mener bruk av faktisk lengde i reguleringen av fisket i kystflåten må kunne sees nærmere på, men da uavhengig av sammenslåingsordninger. Skillelinjen på 21 meter må da i tilfelle bestå. I motsatt fall vil det skapes en fartøygruppe med stor spredning i fartøystørrelse og med fare for at de minste fartøyene i denne gruppen kommer tapende ut i kampen om kvoter og rettigheter.
7. Uavhengig av hvorvidt faktisk- eller hjemmelslengde benyttes i reguleringene, er fylkestinget opptatt av at gruppekvoten for den minste flåten blir tilstrekkelig stor. I fastsettingen av gruppekvoten må det tas hensyn til og undersøkes nærmere hvorvidt spesialkvoteordninger faktisk kommer denne fartøygruppen til gode. Fylkestinget er også opptatt av at det tas spesielt hensyn til den minste flåten når gruppekvotene i Finnmarksmodellen skal fordeles, herunder tapet av kvoter for den minste gruppen som følge av retildeling av kvoter til større fartøy mot slutten av året.
8. I en av modellene for sammenslåingsordninger vil de mulighetene som opphør av samfiskeordningen gir, benyttes til å lansere en alternativ sammenslåingsordning – vel og merke bare for de fartøy som allerede deltar i en samfiskeordning. Samfiske er en frivillig ordning, og fylkestinget mener den bør videreføres uten tanke på sammenslåing. Eventuelle administrative utfordringer som ordningen måtte være beheftet ved, må kunne løses til beste for både forvaltning og fiskere. Fylkestinget anbefaler at samfiskeordningen videreføres inntil videre, men med krav om minst to mann om bord, inntil en bedre løsning for flåten under 11 meter foreligger. Det passive fartøyet i et samfiskelag må da være godkjent og fullt ut operativt for fiske.
9. Fylkestinget er opptatt av at også flåtegruppen under 11 meter i større grad må gis et driftsgrunnlag som sikrer aktivitet gjennom hele året. Fylkestinget har

tidligere tatt til orde for alternative eller supplerende ordninger til strukturvoteordningen i kystflåten, og vil igjen be departementet om å utrede slike alternativ for denne flåtegruppen.

10. For fiskeindustrien er det ønskelig at kystflåten fisker på et mangfold av arter. Derfor mener Nordland Fylkesting det må etableres incentivordninger i skjarkflåten for å stimulere til helårlig fiske og fiske etter andre arter enn torsk.
11. Det bør sees på tilgangsrettigheter i åpen gruppe. Det bør innføres karantenetid mellom salg av kvoter på eget fartøy og tilgang til fiske i åpen gruppe.»

Med vennlig hilsen

Olav Nyholmen
leder fiskeri og havbruk

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Nærings- og fiskeridepartementet postboks 8090 Dep 0032 OSLO